

Motion till riksdagen 2020/21:2611

av **Azadeh Rojhan Gustafsson (S)**

Avskaffa snabbhetspremien

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över konsekvenserna av snabbhetspremien i föräldraförsäkringen och verka för att den avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 18 december 2017 mottog regeringen slutbetänkandet från utredningen om en modern föräldraförsäkring. En viktig utredning som hade till syfte att identifiera problem och föreslå åtgärder för att föräldraförsäkringen i högre grad än idag ska bidra till jämställdhet på arbetsmarknaden, ett jämställt föräldraskap och även fortsatt bidra till goda uppväxtvillkor för barn.

I slutbetänkandet lyfts flertal faktorer fram som behöver ses över och det presenteras nya reformer som bättre anpassar föräldraförsäkringen till dagens samhälle.

En faktor som lyfts fram och som bör ses särskilt viktigt är den så kallade snabbhetspremien i föräldraförsäkringen.

Snabbhetspremien, som infördes år 1986, gör det möjligt för kvinnor som skaffar ett andra barn inom 30 månader eller blir gravid igen inom 1 år och 9 månader att behålla samma nivåersättning som med första barnet. Ersättning blir därmed inte påverkad för den som väljer att gå ner i arbetstimmar mellan barnen.

Denna reform kom att få stora betydelser för takten som familjer skaffar barn och för kvinnors närvaro på arbetsmarknaden. Studier visar på att efter 1986 ökar antalet familjer som väljer att skaffa barn tätare markant och menar på att det inom vissa samhällsgrupper blivit en norm.

IFAU, institutet för arbetsmarknad- och utbildningspolitisk utvärdering, visar i en rapport från 2014 att kvinnor som får barn tätt riskerar att få minskad inkomst på sikt då det täta barnskaffandet minskar kvinnors arbetskraftsdeltagande och arbetslivserfarenhet.

Vidare har institutet också visat att det går sämre i skolan för barn som fått syskon tätt inpå.

Rapporten från 2009 visar att snabbhetspremien har gjort att andelen barn som uppnått 3-årigt studieförberedande gymnasium minskat med 10 procentenheter.

Kritik mot snabbhetspremien har även väckts från läkare och barnmorskor som menar att kvinnans kropp inte får tid för återhämtning och att det har inneburit ökade risker för graviditet och antal skador som en följd av förlossning har ökat.

Att avskaffa snabbhetspremien överensstämmer med regeringens ambitioner att öka jämställdheten i Sverige. Detta då föräldraförsäkringen i dess nuvarande form har stor betydelse för kvinnors närvaro på arbetsmarknaden och för kvinnors inkomst över tid. Därför bör avskaffandet av snabbhetspremien vara en prioriterad åtgärd när reformer av föräldraförsäkringen presenteras.

Azadeh Rojhan Gustafsson (S)